

A **MŰSZAKI TERVEZÉS** napjaink néhány az építészet, ill. az építési műszaki tervezés szempontjából különös figyelmet érdemlő eseményéről számol be. Elsőként a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter által adományozott 1998. évi Pro Architectura díjról, a díj odaítélésének alapjául szolgáló épületekről. Folytatjuk a Ferihegyi Repülőtér fejlesztése keretében megépült új épületek bemutatását és ismertetjük az Erzsébet térre tervezett új Nemzeti Színház alapozási terveit. Amikor ez évi 4. számunkban az új Nemzeti Bán Ferenc által készített terveit ismertettük, utaltunk az akkor – az alapozás és a két pincszint jó ütemű, befejezéshez közeledő, azóta leállított építése idején – már az építés folytatásával, ill. a színház helyével kapcsolatban fel-felröppenő hírekre. Azóta ismertté vált a kormány döntése: a színház helye a városligeti ún. felvonulási téren lesz, az Erzsébet téren az itt bemutatott tervek szerint épült szintek felhasználásával mélygarázs épül. Figyelemmel kísérjük majd a fejleményeket. És ha már a bevezetőben a földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztert említettük, részletesen ismertetjük a miniszternek a területfejlesztéssel és területrendezéssel kapcsolatos irányítási, valamint az építésügy körében kifejtendő tevékenységét. Egyéb időszerű kérdésekről és eseményekről is szólunk lapunk e számában. *(Fel. szerk.)*

Az 1998. évi Pro Architectura-díj adományozása

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter az idén a Pro Architectura-díjat az alábbiaknak adományozta:

- *Balázs Mihály* építésznek és *Fejérdy Péter* építésznek megosztva, a Sopron, Révai u. 1. sz. alatti Szent Imre plébániatemplom tervezéséért,
- *Boros Pál* építésznek a kecskeméti Kodály Zoltán Ének-Zenei Gimnázium, Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola tervezéséért,
- *König Tamás* építésznek, *Wagner Péter* építésznek, *Pásztor József* építésznek megosztva, az Új-

pest, Erzsébet u. 50. sz. alatti OTP irodaház tervezéséért,

- *Németh Ferenc* építésznek és *Varga Béla* építésznek megosztva a Telki lakópark tervezéséért,
- *Patartics Zorán* építésznek, a pécsi Gandhi Alapítványi Gimnázium és Kollégium tervezéséért.

A díjat *dr. Tamás Károly*, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium közigazgatási államtitkára adta át október 5-én, az Építészeti Világnap alkalmából a FVM dísztermében.

Szent Imre plébániatemplom Sopron, Révai u. 1.

Építészek:

Balázs Mihály, Fejérdy Péter

A díj odaítélésének indoklása:

A megvalósult épületre legjellemzőbb kifejezés, hogy szép, ami önmagában is díjazandó lehetne. A tervezők harmonikus, egyszerű, de időtálló anyaghasználattal, mérték-tartó, finom formálással értékálló architektúrát hoztak létre.

Az épület rendkívül kellemes tömege, jó arányai, a falnyílások finom arányrendszere minden nézetből érvényesül és elsőrangúan oldja meg a középület környezetbe illesztését. A torony egyedi megformálása és logikus elhelyezése

megfelelő hangsúlyt ad a nagyobb távlatból való szemléléskor is.

Az épület alaprajzi rendszere jól elkülöníti a hétköznapi és az ünnepi használatból adódó funkciókat, ugyanakkor biztosítja a terek összekapcsolhatóságát is. A templomtér nagyvonalú szerkesztési módja ötvözi a centrális és hosszirányú terek előnyös tulajdonságait.

Fejérdy Péter építész ismertetése az épületről a pályázati dokumentációban:

Építész:

Balázs Mihály, Fejérdy Péter

Pályázati terv:

Fejérdy Tamás, Fejérdy Péter

Statikus: *Baskó Ottó*

Oltárkép és szobrok:

Somogyi-Soma László

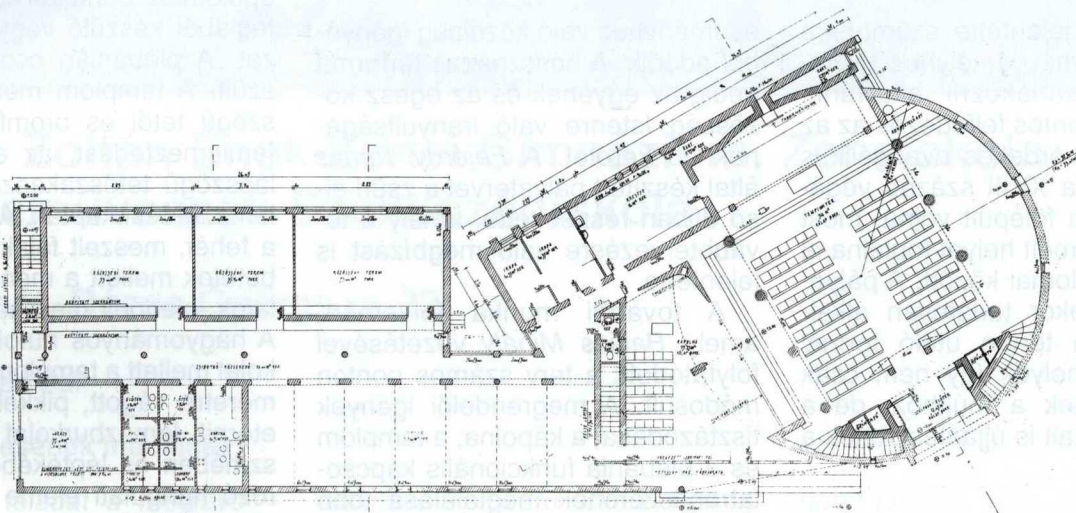
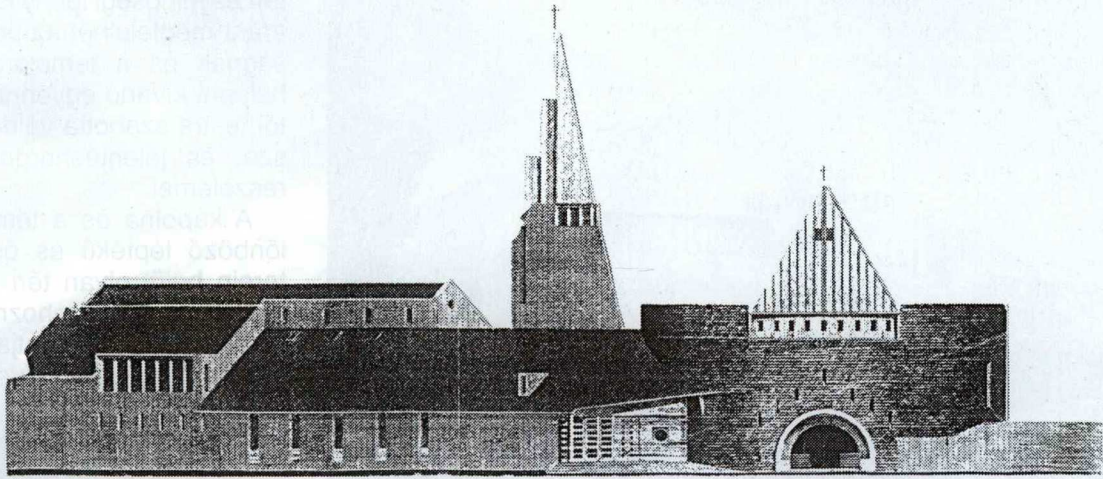
Ötvösmunkák:

Madarassy István

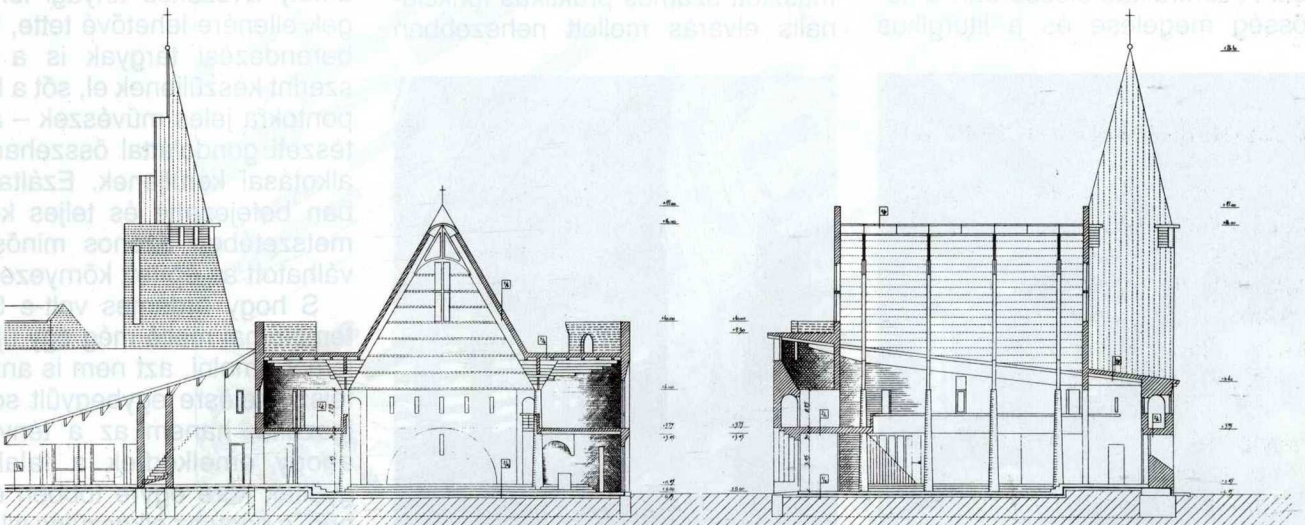
Építettő: *Győri Püspökség*

Fotók: *Oravec István*

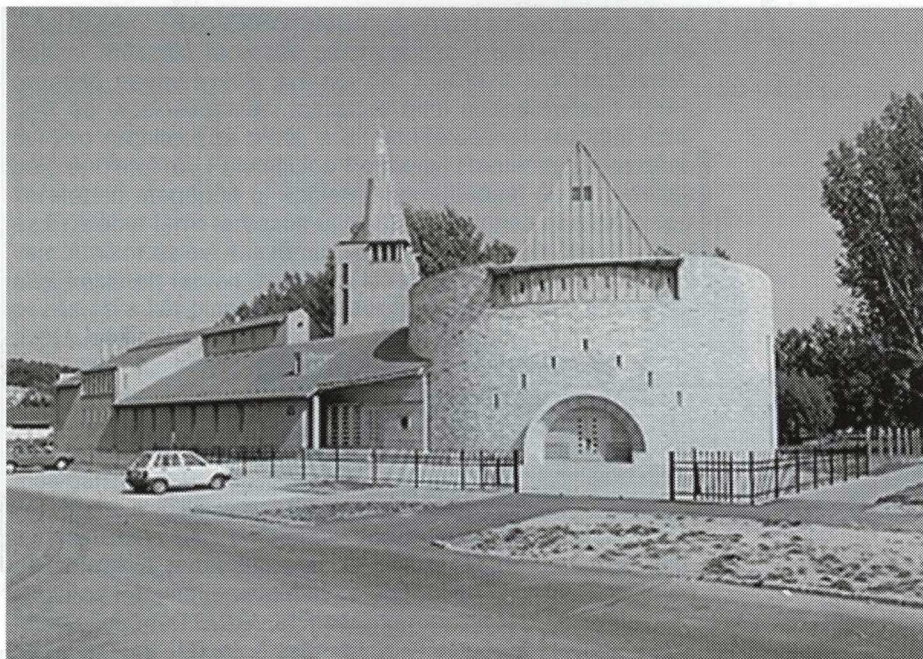
Új, lakótelepi plébániatemplom épületegyüttesének tervezésére írtak ki meghívásos pályázatot 1993-ban, Sopronban. A terv elkészítésénél nagy kihívást jelentett a lakótelepi környezet és a tágabb értelemben vett helyszín – Sopron városa – közötti minőségi különbség. A város története folyamán majdnem minden kor és stílus – a korai romántól a XX század eleji modernig – emelt építészetileg is jelentős templomokat. Ez a minőség és



Földszinti alaprajz



Kereszt- és hosszmetset



folytonosság jelentette számunkra a hely szellemét, amelyhez folytonosan csatlakozni akartunk. Ezért is volt fontos felfedezés az az igen szép és érdekes evangélikus templomterv a XVIII század végéről, amely, ha fölépült volna, most bizonyára kiemelt helyet foglalna el a város templomai között. A pályázat készítésekor tudatosan alkalmaztuk ezen tervre utaló formai elemeket, amelyek így nem csak minket kötöttek a múlthoz, de a múlt gondolatait is újjáélesztették a jelenben.

A terek

A térformálás alap gondolata a centrális formában egy longitudinális – hosszáz – tér létrehozása volt. A centralitás elsősorban a közösség megélése és a liturgikus

eseményhez való közelség igényéből adódik. A hosszázás térforma pedig az egyének és az egész közösség Istenre való irányultságának ad keretet. A *Fejérdy Tamás* által készített pályatervet a zsűri első díjban részesítette, amely a továbbtervezésre való megbízást is jelentette.

A további munka folyamán, amely *Balázs Mihály* vezetésével folytatódott, a terv számos ponton módosult. A megrendelői igények tisztázódása, a kápolna, a templom és a plébánia funkcionális kapcsolatrendszerének megtalálása több lépcsőben történt, amely jelentős formai átalakulással is járt, anélkül, hogy az eredeti gondolat elveszett volna.

A templomtérrel szemben támasztott számos praktikus funkcionális elvárás mellett nehezebben

ugyan, de megfogalmazható az a téri és minőségi igény is, amely egyaránt megfelelhethet az ünneplő sokaságnak és a templom csendjébe belépni kívánó egyéneknek is, amelytől testre szabottá válhat a tér egésze, és jelentéshordozóvá egyes részelemei.

A kápolna és a templomtér különböző léptékű és összenyitható terein belül olyan téri összetettséget kívántunk létrehozni, amelyben mindenki megtalálhatja a neki legjobban megfelelő helyet.

Anyagok, szerkezetek

Törekedtünk az egyszerű, de időálló anyagok használatára. A templom köríves téglafala hátbetonos süttői kőburkolatot kapott. A többi épületrész burkoló- és hőszigetelő téglából készülő vegyes téglafalazat. A plébánián cserépfedés készült. A templom meredek hajlásszögű tetői és oromfalai titáncink fémlemezfedést, az alacsony hajlásszögű tetőszakaszai bitumenes lemezfedést kaptak. A belső térben a fehér, meszelt falak és szakipari betétek mellett a mennyezetburkolatok jelennek meg nagy felületen. A hagyományos nütölt deszkaburkolat mellett a templom főhajójában méretre vágott, pikkelyesen rakott eternit lemezburkolat készült. Ez színében és léptékében meghatározó hangulati eleme a belső térnek. A főhajót polikarbonát felülvilágító sáv zárja le. Így az oldalfalakon lévő kevés nyílás ellenére is világos maradt a tér. Külön említésre méltó az az építetói hozzáállás, amely a szűkös anyagi lehetőségek ellenére lehetővé tette, hogy a berendezési tárgyak is a tervek szerint készüljenek el, sőt a kiemelt pontokra jeles művészek – az építészeti gondolattal összehangolt – alkotásai kerüljenek. Ezáltal valóban befejezetté és teljes keresztmetszetében azonos minőségűvé válhatott az épített környezet.

S hogy érdemes volt-e Sopron templomai mellé még egy új templomot emelni, azt nem is annyira a felszentelésre egybegyűlt sokaság igazolta, hanem az a tény, hogy ahogy emelkedtek a falak, úgy gyűltek köré egyre többen és többen, s hogy az elkészülés pillanatában egy már létező közösség vehette birtokba otthonát.

